

Aules d'Extensió Universitària Cursos per a Gent Gran 2022/2023

PROGRAMACIÓ GRUPS C i D – Matí (dilluns i dimecres)

Curs. Catalunya dins de l'Imperi Hispànic

Josep Maria Salrach Marès

Estudiarem els segles XVI i XVII, quan Catalunya, que formava part de l'Imperi dels Àustria hispànics, va patir les conseqüències de les guerres d'aquesta dinastia a Europa i va haver de defensar les seves institucions i llibertats constitucionals de l'absolutisme que les volia ofegar. Veurem també com la decadència castellana del segle XVII contrasta amb el relatiu progrés econòmic, social i polític de Catalunya, que explica la capacitat de resistència dels catalans quan la Guerra de Successió. L'agitada història viscuda a l'edat moderna és fonamental per entendre la cristal·lització de la identitat catalana

- Comença una altra història
- A l'Imperi no s'hi posava el sol.
- Les inacabables guerres dels Àustria
- La Guerra dels Segadors i la Revolució catalana
- La decadència espanyola i Catalunya
- La Guerra de Successió

Curs. Un recorregut per l'art de finals del segle XX i principis del XXI a través de les obres d'algunes artistes rellevants.

Cecília Llobet Roig

Les protagonistes del curs ens permetran analitzar diferents tipus d'art, des de l'arquitectura contemporània (Zaha Hadid) fins a l'escultura (Louise Bourgeois) passant per les *performance* (Ana Mendieta o Marina Abramovic) fins arribar a les instal·lacions immersives de Yayoi Kusama.

La diversitat i les temàtiques de les obres d'aquestes artistes ens donaran també la possibilitat de reflexionar sobre temes socials actuals com el feminisme, la violència, l'ecologia, la identitat o els trastorns mentals.

1. Ana Mendieta, una artista conceptual i feminista.
2. Marina Abramovic i les *performance*.
3. Louise Bourgeois, l'art com a teràpia.
4. Zaha Hadid i l'arquitectura contemporània.
5. Yayoi Kusama, una artista total.
6. Jenny Saville i els estereotips de bellesa femenina.

Curs. Alguns moments singulars en l'urbanisme i l'arquitectura de Barcelona

Jordi Bernat Falomir

Al llarg de la història de la ciutat s'han produït fets que han comportat notables modificacions ja sigui en el teixit urbà o en l'arquitectura. Alguns d'aquests fets són prou coneguts, però d'altres, tot i la seva importància, han quedat més oblidats o no tenen la rellevància que tal vegada els hi correspondria. Ens plantejem analitzar cinc aspectes que incideixen en l'arquitectura i/o l'urbanisme de la ciutat.

En primer lloc, en el marc del procés d'industrialització de Barcelona des de mitjans del XVIII fins a mitjans del XIX, analitzarem com eren les "fàbriques", com van ocupant els espais lliures dels barris de Sant Pere i del Raval, i en definitiva com modifiquen la ciutat fins aquell moment existent. Farem arqueologia industrial, per trobar avui dia els indicis d'aquesta industrialització.

Aules d'Extensió Universitària

Cursos per a Gent Gran 2022/2023

El segon moment serà el de la implantació del cadastre, com a conseqüència de la derrota de 1714: què va representar per al país, i com aquest cadastre ha anat evolucionant fins a la situació actual, configurant-se com a la base de dades immobiliària de l'estat, i com a font d'informació per a conèixer el valor dels immobles a data d'avui.

En un tercer episodi veurem el traçat de nous carrers en el casc antic de la ciutat, des dels carrer Montcada, Ample, Nou de la Rambla, Ferran-Princesa... Cercarem les causes i conseqüències d'aquestes noves vies, i ens centrarem en la més singular i impactant per la ciutat: la Via Laietana, tant des del punt de vista urbanístic, com social, econòmic, especulatiu i arquitectònic.

El següent punt abordarà la relació entre el catalanisme de la Renaixença i l'arquitectura del país: la recerca de les arrels de l'arquitectura del país (el romànic i el gòtic en contraposició al classicisme) i el modernisme com a màxim exponent d'aquestes recerques.

Per últim, analitzarem l'arquitectura racionalista a Barcelona i Catalunya i la seva relació amb la segona república i amb l'arquitectura internacional. El GATPAC (Grup d'Arquitectes i Tècnics per al progrés de l'Arquitectura contemporània), els seus components i la seva obra.

Curs. Temes d'Economia i Societat

Manel Álvarez Gómez

Les societats actuals han d'assumir problemes cada vegada més complexos (diversitat, desigualtats, inflació, canvis tecnològics, canvi climàtic,...) i entreveuen reptes de futur que solen tenir una elevada dosi d'incertesa. Com a éssers humans, la complexitat i la incertesa ens causen neguit i malestar, i si els diagnòstics als problemes i reptes no són encertats, es poden traduir en greus conflictes socials. Per tant, necessitem una metodologia d'anàlisi rigorosa que ens permeti conèixer les causes dels problemes i reduir la incertesa dels reptes de futur.

L'objectiu d'aquest curs és estudiar, des de la perspectiva multidisciplinària que proporciona l'economia política, alguns d'aquests problemes complexos i reptes de futur que han d'assumir les societats actuals aportant una metodologia d'anàlisi rigorosa. Un enfocament multidisciplinària significa que la metodologia per abordar aquestes temàtiques no té en compte únicament els coneixements aportats per la ciència econòmica; sinó que també té en compte els coneixements aportats per altres disciplines de les ciències socials com la sociologia, l'antropologia, el dret, la història i la ciència política. No obstant, el mètode d'anàlisi bàsic l'aporta la ciència econòmica i es fonamenta en els dos problemes clàssics: escassetat i elecció.

Temàtiques:

- El llarg i tortuós camí cap la igualtat
- El paper de l'Estat en les modernes economies de mercat: aportador de bens i serveis versus regulador
- Els reptes de futur dels sistemes financers
- Estats i Espais Econòmics: el cas de la Unió Europea
- Economia, societat i canvi climàtic
- Economia, societat i canvis tecnològics

Curs. Polaritats musicals. De la complexitat i virtuosisme extrems a la transgressió naïf

Rafael Esteve Alemany

Tractarem els Anys de pelegrinatge de Franz Liszt (1811-1886) i la Simfonia núm. 4 de Gustav Mahler (1860-1911), així com una visió global de l'obra pianística d'Eric Satie (1866-1925).

- Franz Liszt, Anys de pelegrinatge (I)
- Franz Liszt, Anys de pelegrinatge (II)

Aules d'Extensió Universitària

Cursos per a Gent Gran 2022/2023

- El piano d'Eric Satie (I)
- El piano d'Eric Satie (II)
- Gustav Mahler, Simfonia núm. 4 (I)
- Gustav Mahler, Simfonia núm. 4 (II)

Curs. Introducció a l'ecologia de les zones àrides i desèrtiques

Carne Tomàs Martorell

Les zones àrides ocupen al voltant d'un 40% de la superfície de la Terra. Són espais que alberguen una gran biodiversitat i són font de recursos per a una gran part de la població humana del nostre planeta.

El canvi climàtic, la mala gestió i la sobreexplotació dels recursos estan posant en perill l'equilibri d'aquestes zones i estan produint l'augment de la desertificació i de la degradació d'aquestes terres.

Conservar aquests llocs és essencial per a lluitar contra el canvi climàtic i per a això és imprescindible conèixer en profunditat l'estructura i funcionament dels seus ecosistemes.

Alguns temes: els grans biomes del Planeta, desertització versus desertificació, efectes del pasturatge sobre la vegetació i el sòl; ús dels recursos hídrics ...

Curs. Literatura catalana d'excursions i viatges

Enric Cassany Cels

Estudiarem alguns escriptors catalans contemporanis que donen testimoni i "literaturitzen" la seva experiència de viatgers. Llistat provisional dels llibres que es podran tractar, tot relacionant-los amb la literatura en altres llengües (es publicarà el definitiu a l'aula virtual *moodle*):

- Jacint Verdaguer, Dietari d'un pelegrí en Terra Santa.
- Josep M. de Sagarra, Entre l'Equador i els tròpics.
- Aurora Bertrana, El Marroc sensual i fanàtic.
- Josep Pla, Viatge a Rússia.
- Josep M. Espinàs, A peu per Castella.
- i algun títol més contemporani (de Xavier Moret o altres).

Curs. La veu i el cant: Trajectes musicals

Mariona Sagarra i Trias

A La veu i el Cant: trajectes Musicals seguirem endinsant-nos en el ampli món de la veu humana, oferint melodies, cançons, narracions d'històries amb melodia...pinzellades d'estils musicals i les diferents maneres d'interpretar-los. Sentirem versions musicals on la relació de la paraula i la música, la poesia i la cançó es fonen i creen tot un llenguatge que ens serveix per viure les diverses formes de cantar a l'amor, a la nit i al dia, a les estacions de l'any, a l'exili i els seus camins, al comiat, a la música del poder..... La veu, la música i la paraula transmissores d'emocions, sentiments i conceptes.